

The mediating role of spiritual health in the relationship between dark personality traits and tendency to cyber bullying in high school students

Masume. Qolipur*¹, Jamal. Sadeghi², Fatemeh. Rezanejad³ & Marzieh. Soleymanimoghadam⁴

1. *Corresponding author: Department of Psychology, Babol Branch, Islamic Azad University, Babol, Iran
2. Assistant Professor, Department of Psychology, Babol Branch, Islamic Azad University, Babol, Iran
3. Department of Psychology, Babol Branch, Islamic Azad University, Babol, Iran
4. Department of Psychology, Ayatollah Amoly Branch, Islamic Azad University, Amol, Iran

ARTICLE INFORMATION

ABSTRACT

Article type

Original research

Pages: 201-211

Corresponding Author's Info

Email:

masumehqolipur@gmail.com

Article history:

Received: 2022/08/13

Revised: 2023/02/15

Accepted: 2023/02/21

Published online:

2023/06/10

Keywords:

spiritual health, dark personality traits, cyber bullying, students

Background and Aim: This research was conducted with the aim of investigating the mediating role of spiritual health in the relationship between dark personality traits and tendency to cyberbullying in high school students. **Methods:** It was a descriptive correlational research based on the structural equation modeling method. The statistical population of the research was made up of all 658 male students of the first secondary school of the ninth grade in 5 public schools of Babol city in the academic year of 2023. In this research, to determine the sample size according to the number of observed variables and assigning a coefficient of 30 (7 observed variables in the model), and taking into account the possibility of incomplete questionnaires, 250 people were selected as the sample size using the available method. The research tools included the questionnaire of cyber victimization-bullying experience questionnaire of Antoniadou et al. (2016), the scale of three dark personality traits of Janason & Webster (2010) and the spiritual health questionnaire of Paloutzian & Ellison (1982). Data analysis was done by structural equation method based on regression equations. **Results:** The findings showed that there is a significant relationship between dark personality traits and spiritual health with the tendency to cyber bullying in first secondary school students and the research model was confirmed and in general 46% of the tendency to cyber bullying was caused by dark personality traits and spiritual health in First secondary students can be explained. Also, the variables of dark personality traits and spiritual health have a significant direct effect on the tendency to cyber bullying in first secondary school students, and the indirect path of dark personality traits with the mediation of spiritual health on the tendency to cyber bullying in first secondary school students was confirmed. **Conclusion:** This research provides practical implications for psychologists and counselors regarding the role of cognitive and spiritual factors in students' tendency towards cyber bullying.

This work is published under CC BY-NC 4.0 licence.

© 2023 The Authors.

How to Cite This Article:

Qolipur, M., Sadeghi, J., Rezanejad, F., & Soleymanimoghadam, M. (2023). The mediating role of spiritual health in the relationship between dark personality traits and tendency to cyber bullying in high school students. *Jayps*, 4(3): 201-211.

نقش واسطه‌ای سلامت معنوی در رابطه بین صفات تاریک شخصیتی با گرایش به قلدری سایبری در دانش آموزان متوسطه اول

معصومه قلی پور^{۱*}، جمال صادقی^۲، فاطمه رضانزاد^۳ و مرضیه سلیمانی مقدم^۴

۱. گروه روانشناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران
۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران
۳. گروه روانشناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران
- گروه روانشناسی، واحد آیت اله آملی، دانشگاه آزاد اسلامی، آمل، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

زمینه و هدف: یکی از مشکلات رایج در مدارس پدیده قلدری است که امروزه امری جدی است و کمتر به این پدیده شایع توجه می‌شود؛ لذا این پژوهش با هدف بررسی نقش واسطه‌ای سلامت معنوی در رابطه بین صفات تاریک شخصیتی با گرایش به قلدری سایبری در دانش آموزان متوسطه اول انجام شد. **روش پژوهش:** این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی مبتنی بر روش مدل یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش را تمامی ۶۵۸ دانش آموز پسر متوسطه اول پایه نهم در ۵ مدرسه دولتی شهر بابل در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ تشکیل دادند. در این پژوهش برای تعیین حجم نمونه با توجه به تعداد متغیرهای مشاهده شده و تخصیص ضریب ۳۰ (۷ متغیر مشاهده شده در مدل) و با احتساب احتمال وجود پرسشنامه‌های ناقص ۲۵۰ نفر به عنوان حجم نمونه به روش دردسترس انتخاب گردید. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه تجربه قلدری - قربانی سایبری آنتیادو و همکاران (۲۰۱۶)، مقیاس سه صفت تاریک شخصیت جانسون و وبستر (۲۰۱۰) و پرسشنامه سلامت معنوی پولوتزین و الیسون (۱۹۸۲) بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش معادلات ساختاری مبتنی بر معادلات رگرسیون انجام شد. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد روابط معنا داری بین صفات تاریک شخصیتی و سلامت معنوی با گرایش به قلدری سایبری در دانش آموزان متوسطه اول وجود دارد و مدل پژوهش تایید شد و به طور کلی ۴۶ درصد از گرایش به قلدری سایبری توسط صفات تاریک شخصیتی و سلامت معنوی در دانش آموزان متوسطه اول قابل تبیین می‌باشد. همچنین متغیرهای صفات تاریک شخصیتی و سلامت معنوی بر گرایش به قلدری سایبری در دانش آموزان متوسطه اول اثر مستقیم معنادار دارند و مسیر غیر مستقیم صفات تاریک شخصیتی با میانجی‌گری سلامت معنوی بر گرایش به قلدری سایبری در دانش آموزان متوسطه اول تایید گردیده شد. **نتیجه‌گیری:** این پژوهش تلویحات کاربردی در جهت نقش عوامل شناختی و معنوی در گرایش به گرایش به قلدری سایبری دانش آموزان برای روانشناسان و مشاوران ارائه می‌دهد.

نوع مقاله: پژوهشی

صفحات: ۲۱۱-۲۰۱

اطلاعات نویسنده مسئول

ایمیل:

masumehqolipour@gmail.com

سابقه مقاله

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۵/۲۲

تاریخ اصلاح مقاله: ۱۴۰۱/۱۱/۲۶

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۱۲/۰۲

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۳/۲۰

واژگان کلیدی

سلامت معنوی، صفات تاریک شخصیتی، قلدری سایبری.

انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است.

تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

شیوه استناد به این مقاله

قلی پور، معصومه؛ صادقی، جمال؛ رضانزاد، فاطمه؛ و سلیمانی مقدم، مرضیه. (۱۴۰۲). نقش واسطه‌ای سلامت معنوی در رابطه بین صفات تاریک شخصیتی با گرایش به قلدری سایبری در دانش آموزان متوسطه اول. *مطالعات روان‌شناختی نوجوان و جوان*، ۴(۳): ۲۱۱-۲۰۱.

مقدمه

گزارش نکرده است (گوفین و آویتزر^{۱۰}، ۲۰۱۲). در این بین با گسترش استفاده از وسایل ارتباطی الکترونیک در این گروه سنی قلدری سایبری^{۱۱} افزایش یافته است (گاردنر و رازموسر^{۱۲}، ۲۰۱۷؛ مارتینز و همکاران^{۱۳}، ۲۰۱۹). به طور کلی قلدری سایبری نوعی پرخاشگری، عمل عمدی توسط یک گروه و یا فردی با استفاده از روش‌های ارتباطی الکترونیکی، به صورت مکرر و در طول زمان در برابر یک قربانی که به راحتی نمی‌تواند از خود دفاع کند تعریف شده است (لیونرت و همکاران^{۱۴}، ۲۰۲۱). در قلدری سایبری در یک رابطه یک طرف دارای قدرت، آشکارا و از بیش تر بودن قدرت خود سوء استفاده می‌کند و با پرخاشگری سعی در ارباب طرف دیگر دارد که این شرایط نمودی از صفات تاریک شخصیت است (برول و رینالد^{۱۵}، ۲۰۲۱). صفات تاریک شخصیت^{۱۶} مجموعه‌ای از ویژگی‌های شخصیتی است که با تمایل به سوءاستفاده از سایرین، بی‌عاطفه بودن و سرسختی، ناخوشایندی، تقلب، خودخواهی، عدم صداقت و فقدان همدلی و تمرکز بر اهداف سازمانی مشخص می‌شود (شاد و همکاران^{۱۷}، ۲۰۲۱). در واقع صفات تاریک شخصیت سه صفت جداگانه ناخوشایند از نظر سایرین است که شامل ماکیاولیسم، سایکوپاتی و خودشیفته می‌گردد (ابراهیمی بجدنی و بنی‌سی، ۱۳۹۹). ماکیاولیسم گرایبی با علاقه شخصی و تمایل به فریب و سوءاستفاده از سایرین مشخص می‌شود (تریانتورو سفاریا و همکاران^{۱۸}، ۲۰۲۰). سایکوپاتی که اشاره به تمایل به فقدان همدلی و مشارکت در رفتار تکان‌دهنده و هیجان‌انگیز دارد (طلائی و شریفی، ۱۴۰۰) و خودشیفته اشاره به تمایل به احساس

یکی از مشکلات رایج در مدارس پدیده قلدری^۱ است که امروزه امری جدی است و کمتر به این پدیده شایع توجه می‌شود (کاتز و همکاران^۲، ۲۰۱۹). قلدری رویدادی است که در زمینه اجتماعی و ارتباطی با دیگر افراد پدید می‌آید و به صورت چهره به چهره یا سنتی و به صورت برخط یا سایبری انجام می‌شود (لوپز کاسترو و پریگویی^۳، ۲۰۱۹). قلدری در مدرسه از رفتارهای مشکل ساز دوره نوجوانی است (پاتچین و هیندوجا^۴، ۲۰۱۱)؛ قلدری رفتاری پرخاشگرانه یا آزاردهنده تعمدانه است (مازتین لوپز و همکاران^۵، ۲۰۲۰) که توسط یک فرد یا یک گروه از افراد در یک دوره زمانی به صورت مکرر اعمال می‌شود و شامل عدم توازن قدرت است (بلک و همکاران^۶، ۲۰۱۰) و قلدری سنتی عمدتاً در محیط مدرسه یا در مسیر رفت و آمد به مدرسه اتفاق می‌افتد و بر ارتباطات واقعی و چهره به چهره مبتنی است (ماچاکووا^۷، ۲۰۲۰). قلدری غیرسنتی یا سایبری عموماً با استفاده از تجهیزات الکترونیکی و تکنولوژی‌های جدید صورت می‌گیرد (ذوقی و همکاران، ۱۳۹۹) و عمده ترین خصیصه آن عدم وابستگی به ارتباط چهره به چهره بین قلدر و قربانی است (هیندوجا و پاتچین، ۲۰۰۸). یک مطالعه بر روی دانش آموزان دوره راهنمایی شیوع قربانیان قلدری سایبری را اگرچه، ۱۸٪ و عاملان آن را ۱۱٪ گزارش کرده است (بالاکریشنن و همکاران^۸، ۲۰۱۹). شیوع قلدری سنتی در میان پسران بیش از دختران گزارش شده است (ژونگ و همکاران^۹، ۲۰۱۹)؛ اما تحقیقات تفاوتی را در احتمال بروز قلدری سایبری در میان دختران و پسران نوجوان

10. Gofin, & Avitzour
11. cyberbullying
12. Gardner & Rasmussen
13. Martínez, et al
14. Llorent, et al
15. Broll, & Reynolds
16. Dark personality traits
17. Schade, et al
18. Triantoro Safaria, et al

1. bullying
2. Katz, et al
3. López-Castro & Priegue
4. Patchin, & Hinduja
5. Marín-López, et al
6. Black, et al
7. Machackova
8. Balakrishnan, et al
9. Zhong, et al

ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی قرار می‌گیرد و موجب ارتقای سلامت عمومی و هماهنگی سایر ابعاد سلامت می‌شود که باعث افزایش سازگاری و عملکرد روانی می‌شود (محمود^۹، ۲۰۲۰). به نظر می‌رسد سلامت معنوی به معنای حالت تعادل و نظم با خود و دیگران و توانایی همسویی و تعادل نیازهای درونی با خواسته‌های بقیه جهان است (چیانگ و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۶). سلامت معنوی نیرویی یکپارچه بین ذهن و بدن و ادراک مثبت از معنا و هدف زندگی است (بشیر و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۸). این شرایط در توانایی انسان برای فراتر رفتن از خود و امور روزمره و معنا بخشیدن به زندگی و یافتن هدفی ارزشمند و مقوله‌ای است که افراد را به آرامش روحی مجهز می‌کند و آنها را به نوعی تعالی معنوی می‌رساند (اولری و همکاران^{۱۲}، ۲۰۱۸). اختلال در سلامت معنوی می‌تواند باعث اختلالات روانی، افسردگی و از دست دادن معنای زندگی شود که بر سلامت تحصیلی و روانی افراد تأثیر منفی می‌گذارد و باعث کاهش بهزیستی تحصیلی و عملکرد مثبت دانش آموزان می‌شود (دامیروویچ و همکاران^{۱۳}، ۲۰۲۲). در همین راستا صادقی و علیزاده فرد (۱۴۰۱) نشان داده اند که صفات تاریک شخصیت کلی، مولفه های ماکیاولی و خودشیفته و گذشته منفی می‌توانند در مجموع ۶۱ درصد از تغییرات رفتار قلدری در دانش آموزان را پیش‌بینی کنند. آهنگر قربانی و همکاران (۱۳۹۸) دریافته اند که تکانش‌گری در رابطه صفات سه‌گانه تاریک شخصیت با آزارگری سایبری: مطالعه‌ای میان دانشجویان نقش میانجی دارد. ابراهیمی بجدنی و بنی سی (۱۳۹۹) نشان داده اند که ویژگی‌های شخصیتی، هوش هیجانی و هوش معنوی در کاهش قلدری سایبری نقش دارند. آسی^{۱۴} (۲۰۲۳) و پاناتیک و

برتری و احساس محق بودن دارد (شاد و همکاران، ۲۰۲۱). افراد با صفات تاریک شخصیتی تمایل دارند الگوهای متفاوت مرتبط با قلدری سایبری را نشان دهند که از طریق خودسنجی‌ها، گزارش‌های مشاهده‌گران و رفتارهایشان مشخص می‌شود (پال‌هوس و همکاران^۱، ۲۰۱۸). صفات تاریک شخصیت مجموعه‌ای از ویژگی‌های ناخوشایند اجتماعی است که شامل خودشیفتگی، جامعه-ستیزی (سایکوپاتی) و ماکیاولیانیسم می‌شود (پاناتیک و همکاران^۲، ۲۰۲۲). به طور کلی این صفات دارای مشخصه‌های زیر می‌باشند: بی‌تفاوتی، فقدان صداقت و تواضع، همدلی پایین، عاطفه سخت، ناسازگاری، پرخاشگری و برخی از سبک‌های روابط جنسی کوتاه‌مدت (جانسون و همکاران^۳، ۲۰۱۲). افرادی که میزان بالایی از این ویژگی‌های شخصیتی را دارند برای دستیابی به اهدافشان نیازهای خودشان را در اولویت قرار می‌دهند (دینیک و ورتاژ^۴، ۲۰۱۸) و نیازهای دیگران را نادیده می‌گیرند (ارزی^۵، ۲۰۲۰). همچنین بیشتر احتمال دارد به مرتکب اعمال مجرمانه و رفتارهای جنسی فرصت-طلبانه و پرخاشگری سایبری شوند اما از عوامل موثر در کاهش این گونه از رفتارهای خودتخریب‌گرایانه می‌توان به عوامل دینی و سلامت معنوی اشاره نمود (موور و اندرسون^۶، ۲۰۱۹).

سلامت معنوی^۷ که رابطه هماهنگ و یکپارچه‌ای بین نیروهای درونی دارد، با ویژگی ثابت در زندگی، آرامش، هماهنگی و هماهنگی، احساس ارتباط نزدیک با خود، خدا، جامعه و محیط، مشخص می‌شود و نشان دهنده وحدت فردی و تمامیت (ویتنی^۸، ۲۰۲۱). سلامت معنوی یکی از ابعاد چهارگانه سلامت در انسان است که در کنار

1. Paulhus, et al
2. PANATIK, et al
3. Jonason, et AL
4. Dinic & Wertag
5. Erzi
6. Moor & Anderson
7. spiritual health
8. Whitney

9. Mahmood
10. Chiang, et al
11. Bashar, et al
12. O'Leary, et al
13. Damirovich, et al
14. Asih

شده و تخصیص ضریب ۳۰ (۷ متغیر مشاهده شده در مدل) و با احتساب احتمال وجود پرسشنامه‌های ناقص ۲۵۰ نفر به عنوان حجم نمونه به روش دردسترس انتخاب گردید.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه تجربه قلدری - قربانی سایبری آنتیادو و همکاران (۲۰۱۶): پرسشنامه تجربه قلدری - قربانی سایبری توسط آنتیادو و همکاران (۲۰۱۶) با ۲۴ سؤال طراحی شد. این پرسشنامه دارای دو عامل (۱) عامل قربانی سایبری (۲) عامل قلدری سایبری است و هر عامل دارای ۱۲ سؤال است. همچنین این پرسشنامه رفتار قلدری و قربانی سایبری را از بعد مستقیم و غیرمستقیم می‌سنجد. ۱ تا ۱۲ قربانی قلدری سایبری و ۱۳ تا ۲۴ قلدری سایبری. دارای نمره کلی است و نمره گذاری آن در طیف ۵ درجه‌ای نمره گذاری می‌شود به این صورت که به هرگز ۱ نمره، یک یا دوبار ۲ نمره، بعضی اوقات ۳ نمره، اکثر موقع ۴ نمره و هرروز ۵ نمره داده می‌شود. نمره بالاتر نشان قلدری از بیشتر است. پژوهش آنتیادو و همکاران (۲۰۱۶) روایی سازه و محتوا را تایید نمود و پایایی به روش آلفای کرونباخ برای این پرسش نامه را برای عامل قلدری سایبری ۰/۸۹ و برای عامل قربانی سایبری ۰/۸۰ و کل پرسشنامه ۰/۹۱ گزارش کردند. بشرپور و زردی (۱۳۹۸) روایی سازه و محتوا را تایید نموده اند و پایایی به روش آلفای کرونباخ برای عامل قلدری سایبری قربانی سایبری و برای کل مقیاس به ترتیب ۰/۷۵، ۰/۷۸ و ۰/۷۹ به دست آمد.

۲. مقیاس صفات تاریک شخصیت جانسون و وبستر (۲۰۱۰): مقیاس صفات تاریک شخصیت توسط جانسون و وبستر^۴ (۲۰۱۰) ساخته شده و شامل ۱۲ گویه است که سه صفت تاریک ماکیاولگرایی، سایکوپاتی و خودشیفتگی را می‌سنجد. دارای سه خرده مقیاس ماکیاولیستی (سؤالات ۱ تا ۴) خودشیفتگی (سؤالات ۵ تا ۸) و

همکاران^۱ (۲۰۲۲) نشان داد که بین سه گانه تاریک شخصیت و رفتار قلدری سایبری رابطه دوسویه و معنی داری وجود دارد. آبینایا و نیتایا^۲ (۲۰۲۲) و ویدایانتی و همکاران^۳ (۲۰۲۲) نشان داد که بین سلامت معنوی و قادری سایبری رابطه دوسویه و معنی داری وجود دارد. با توجه به مطالب ارایه شده و الزام بررسی گرایش به قلدری سایبری در دانش آموزان متوسطه اول به صورت همه جانبه می‌تواند شناسایی دقیقی از وضعیت فعلی تاثیرات عوامل شناختی، رفتاری و ارتباطی و حتی دینی ارایه دهد. همچنین با توجه به آن که به نظر می‌رسد تاکنون پژوهشی به بررسی دقیق مدل گرایش به قلدری سایبری در دانش آموزان متوسطه اول بر اساس صفات تاریک شخصیتی و سلامت معنوی انجام نگردیده، پژوهش حاضر درصدد این است تا به این سوال پاسخ دهد که آیا سلامت معنوی در رابطه بین صفات تاریک شخصیتی با گرایش به قلدری سایبری دانش آموزان متوسطه اول نقش واسطه‌ای دارد؟

روش پژوهش

این پژوهش با توجه به هدف آن از نوع پژوهش‌های بنیادی و از لحاظ شیوه گردآوری داده‌ها به صورت مقطعی و تحلیل آنها به روش توصیفی و از نوع پژوهش‌های همبستگی مبتنی بر روش مدل‌یابی معادلات ساختاری می‌باشد. جامعه آماری پژوهش را تمامی ۶۵۸ دانش آموز پسر متوسطه اول پایه نهم در ۵ مدرسه دولتی شهر بابل در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ تشکیل دادند. برای سازگاری با الگوی معادلات ساختاری تعداد نمونه مشروط بر بدست آمدن تعداد بیشتر از ۲۰۰ نمونه باید بر اساس حداقل ضریب ۱۵ و حداکثر ضریب ۳۰ برای تعداد متغیرهای مشاهده شده باشد (استیونس، ۱۹۹۴، به نقل از هومن، ۱۳۹۳)، در این پژوهش برای تعیین حجم نمونه با توجه به تعداد متغیرهای مشاهده

1. PANATIK, et al
2. Abinayaa & Nithya
3. Widayanti, et al

بدست آورده اند. در پژوهش رحیمی و همکاران (۱۳۹۲)، روایی سازه و همزمان تایید و پایایی به روش ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۸۲ گزارش شده است.

روش اجرا

در ابتدا توضیحات مقدماتی در خصوص هدف پژوهش و نحوه ی همکاری و تکمیل ابزارها به دانش آموزان متوسطه اول در کلاس داده شده و پس از کسب رضایت آگاهانه در خصوص اجرا طرح، پرسشنامه‌ها در اختیار دانش‌آموزان گروه نمونه قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در آمار توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد و در سطح آمار استنباطی از مدل یابی معادلات ساختاری با نرم افزارهای SPSS ۱۸ و Amos ۲۳ استفاده شد.

یافته‌ها

میانگین و انحراف استاندارد سنی شرکت کنندگان برابر با ۱۵/۸۶ (۳/۵۴) سال و همه دانش آموزان پسر و پایه نهم بودند. در ابتدا با بررسی مقیاس ابزار که فاصله‌ای می‌باشد و پیش فرض‌های آماری با استفاده از آزمون‌های، کشیدگی و چولگی، کولموگروف-اسمیرنوف نرمالی داده‌ها تایید شد.

سایکوپاتی (سؤالات ۹ تا ۱۲)، می‌باشد. نمره گذاری لیکرت از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) است. نمره بیشتر در این پرسشنامه نشان دهنده این است که افراد وضعیت بدتری در این پرسشنامه دارا هستند. دارای یک نمره کلی نیز می‌باشد. سازندگان روایی سازه و محتوا را تایید نمود و ضریب اعتبار بازآزمایی ۰/۸۹ برای کل مقیاس، ۰/۸۶ برای ماکیاوی، ۰/۷۶ برای سایکوپاتی و ۰/۸۷ برای خودشیفته گزارش شده است (جانسون و ویستر، ۲۰۱۰). در ایران توسط بشرپور و شفیع (۱۳۹۴) روایی سازه و محتوا تایید شد. تحلیل عاملی اکتشافی سوالات این مقیاس سه عامل را آشکار کرد که در مجموع ۵۴/۶۱ درصد واریانس کل سوالات را تبیین کرد.

۳. پرسشنامه سلامت معنوی پولوتزین و الیسون

(۱۹۸۲): این پرسشنامه توسط پولوتزین و الیسون (۱۹۸۲) طراحی و اجرا شد و دارای ۲۰ سوال است که ۱۰ سوال مربوط به سلامت مذهبی و ۱۰ سوال مربوط به سلامت وجودی می‌باشد. گویه‌ها به صورت مقیاس ۶ درجه‌ای لیکرت نمره گذاری می‌شود. دامنه نمرات بین ۲۰ تا ۱۲۰ است. سازندگان روایی سازه و محتوا را تایید نمود و ضریب پایایی را به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱

جدول ۱. ماتریس همبستگی خرده آزمون‌های صفات تاریک شخصیتی و سلامت معنوی با گرایش به قلدری سایبری

متغیر	میلگین	انحراف استاندارد	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
ماکیاولیستی	۱۵/۱۹	۱/۳۲	۱									
خودشیفتگی	۱۱/۷۶	۱/۷۶	۰/۶۱**	۱								
سایکوپاتی	۱۲/۶۴	۱/۱۸	۰/۶۷**	۰/۷۴**	۱							
صفات تاریک شخصیتی	۳۹/۵۹	۳/۹۷	۰/۷۵**	۰/۸۰**	۰/۸۱**	۱						
مذهبی	۲۹/۰۸	۳/۶۴	۰/۱۸**	۰/۲۳**	۰/۱۹**	۰/۲۴**	۱					
وجودی	۲۶/۳۱	۲/۸۱	۰/۲۲**	۰/۲۰**	۰/۱۷**	۰/۲۶**	۰/۷۰**	۱				
سلامت معنوی	۵۵/۳۹	۳/۲۰	۰/۲۳**	۰/۲۵**	۰/۲۱**	۰/۲۸**	۰/۸۶**	۰/۷۹**	۱			
قربانی	۲۹/۴۱	۲/۴۲	۰/۱۷**	۰/۱۹**	۰/۱۸**	۰/۲۹**	۰/۱۶**	۰/۲۰**	۰/۲۴**	۱		
قلدری	۲۶/۰۹	۲/۱۸	۰/۱۹**	۰/۲۰**	۰/۱۶**	۰/۲۶**	۰/۱۸**	۰/۱۸**	۰/۲۲**	۰/۸۱**	۱	
گرایش به قلدری سایبری	۵۵/۵۰	۵/۷۵	۰/۲۰**	۰/۲۲**	۰/۱۹**	۰/۳۰**	۰/۲۰**	۰/۲۲**	۰/۲۶**	۰/۸۷**	۰/۹۰**	۱

* در سطح ۰/۰۱ معنی داری است. ** در سطح ۰/۰۵ معنی داری است.

نتایج مندرج در جدول (۱) همبستگی معناداری بین خرده مقیاس‌های صفات تاریک شخصیتی و سلامت معنوی با گرایش به قلدری سایبری را نشان می‌دهد. بین خرده مقیاس‌های صفات تاریک شخصیتی با گرایش به قلدری سایبری رابطه مثبت معنادار مشاهده می‌گردد.

جدول ۲. برآورد مستقیم مدل به روش حداکثر درست نمایی

متغیر	b	β	R^2	t	P
صفات تاریک شخصیتی بر گرایش به قلدری سایبری	۰/۳۶۹	۰/۲۸۳	۰/۱۰۴	۳/۶۶۹	۰/۰۱
سلامت معنوی بر گرایش به قلدری سایبری	-۰/۲۷۲	-۰/۲۱۰	۰/۰۵۷	۲/۸۱۳	۰/۰۲

با توجه به جدول (۲) تمامی مسیرهای صفات تاریک شخصیتی و سلامت معنوی به طور مشخص ۰/۰۸۵- و ۰/۰۶۷- از واریانس مشترک گرایش به قلدری سایبری را تبیین می‌کنند.

جدول ۳. برآورد غیر مستقیم مدل با استفاده از روش بوت استرپ

متغیر	β	R^2	حد پایین	حد بالا	معنی‌داری
صفات تاریک شخصیتی بر گرایش به قلدری سایبری با نقش میانجی سلامت معنوی	-۰/۵۵۸	۰/۴۶۰	-۰/۶۲۳	-۰/۴۷۹	۰/۰۱

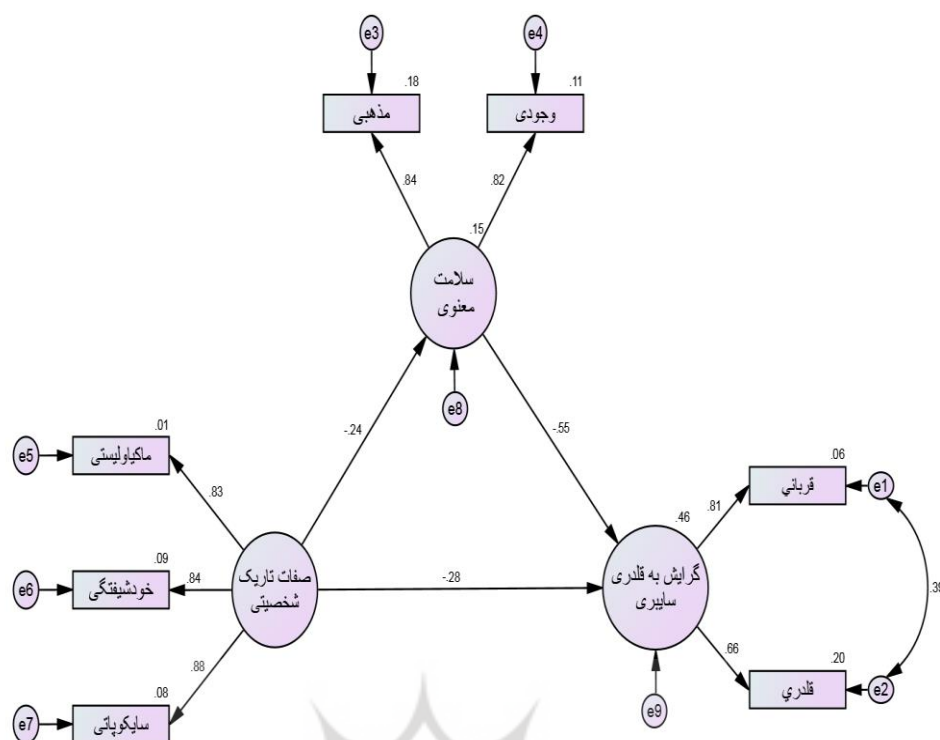
با توجه به جدول (۳)، مسیر غیر مستقیم صفات تاریک شخصیتی بر گرایش به قلدری سایبری با میانجی‌گری سلامت معنوی مشاهده می‌شود و به طور کلی مسیر به طور مجزا توان پیش بینی ($R^2=0/46$) از متغیر گرایش به قلدری سایبری را دارند که ۴۶ درصد از این متغیر درون زا توسط این متغیرها قابل تبیین می‌باشد و ۵۴ درصد از متغیر گرایش به قلدری سایبری توسط دیگر متغیرهای خارج از پژوهش تبیین می‌گردد.

جدول ۴. شاخص‌های برازش حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها و متغیرها پس از یک گام تصحیح

نام آزمون	توضیحات	مقادیر قابل قبول	مقدار به دست آمده
χ^2/df	کای اسکور نسبی	<۳	۲/۴۲۰
RMSEA	ریشه میانگین توان دوم خطای تقریب	<۰/۱	۰/۰۳۴
GFI	شاخص برازندگی تعدیل یافته	>۰/۹	۰/۹۹۹
NFI	شاخص برازش نرم	>۰/۹	۰/۹۹۹
CFI	شاخص برازش مقایسه‌ای	>۰/۹	۰/۹۹۹
DF			۱۹۸

مطابق جدول فوق مقدار RMSEA برابر با ۰/۰۳۴ می‌باشد. لذا این مقدار کمتر از ۰/۱ است که نشان دهنده این است که میانگین مجذور خطاهای مدل مناسب است و مدل قابل قبول می‌باشد. همچنین مقدار کای دو به درجه آزادی (۲/۴۲۰) بین ۱ و ۳ می‌باشد و میزان شاخص GFI، CFI و NFI نیز تقریباً برابر و بزرگتر از ۰/۹ می‌باشد که نشان می‌دهند مدل اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش، مدلی، مناسب است.

درجه آزادی (۲/۴۲۰) بین ۱ و ۳ می‌باشد و میزان شاخص GFI، CFI و NFI نیز تقریباً برابر و بزرگتر از ۰/۹ می‌باشد که نشان می‌دهند مدل اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش، مدلی، مناسب است.

نمودار ۱: مدل نهایی آزمون شده به همراه آماره‌های پیش بینی استاندارد شده

شناختی رفتاری شخصیت و عوامل معنوی به عنوان یک عامل مهم در بروز علائم مشترک گرایش به قلدری سایبری است، بنابراین هر چند که در این پژوهش‌های گذشته به نسبت پژوهش حاضر تفاوت‌هایی در ابزار استفاده شده و موقعیت زمانی و مکانی وجود دارد اما با توجه به منطق مبانی شناختی و معنوی در متغیرهای مورد مطالعه همسویی بدست آمده قابل تایید است.

در تبیین این نتایج می‌توان بیان نمود که صفات تاریک شخصیتی شامل ویژگی‌هایی هستند که معمولاً با نقصان در ارتباطات اجتماعی و احساس تحلیل‌ناپذیری و نارضایتی از خود و دیگران همراه است. گرایش به قلدری سایبری نیز به عنوان یکی از این صفات، بر روی رفتار دانش آموزان در فضای مجازی و حتی در جامعه فیزیکی تاثیر می‌گذارد (شاد و همکاران، ۲۰۲۱).

در صورتی که خودشیفتگی در حد اختلال شخصیتی وجود داشته باشد، فرد ممکن است به دنبال رسیدن به هدف‌های خودش بدون در نظر گرفتن احساسات و

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر نقش واسطه‌ای سلامت معنوی در رابطه بین صفات تاریک شخصیتی با گرایش به قلدری سایبری در دانش آموزان متوسطه اول مورد بررسی قرار داد. نتایج نشان داد که صفات تاریک شخصیتی بر گرایش به قلدری سایبری اثر مستقیم معنادار دارند؛ و صفات تاریک شخصیتی با نقش واسطه‌ای سلامت معنوی اثر غیرمستقیم بر گرایش به قلدری سایبری دارند. همچنین مدل پژوهش تایید شد و به طور کلی ۴۶ درصد از گرایش به قلدری سایبری توسط صفات تاریک شخصیتی و سلامت معنوی قابل تبیین است. این نتایج با یافته‌های صادقی و علیزاده فرد (۱۴۰۱)، ابراهیمی بجدنی و بنی سی (۱۳۹۹)، آسی (۲۰۲۳)، آبینایا و نیتایا (۲۰۲۲) و ویدایانتی و همکاران (۲۰۲۲) همسو می‌باشد. در علت همسویی در نتایج بدست آمده می‌توان نکات مشترک نشانه‌های شناختی رفتاری شخصیت در ابتلا به گرایش به قلدری سایبری اشاره نمود با توجه به مبانی نظری

به فرد کمک می‌کند تا با احساسات خود آشنا شود و به جای تلاش برای رسیدن به هدف خود با استفاده از روش‌های نامتعارفی، از راه‌های غیرضروری صرف نظر کند (محمود، ۲۰۲۰). سلامت معنوی به عنوان یک متغیر میانجی، می‌تواند بر روی رابطه بین صفات تاریک شخصیتی و گرایش به قلدری سایبری تأثیرگذار باشد. به عنوان مثال، افرادی که در سلامت معنوی قوی هستند، معمولاً با تمرکز بر روی ارتباطات مثبت و صحیح با دیگران، بهترین و جایگاه‌های خود را پیدا می‌کنند و نیازی به انجام فعالیت‌های منفی مانند قلدری سایبری ندارند (چیانگ و همکاران، ۲۰۱۶)؛ بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که سلامت معنوی می‌تواند به عنوان یک عامل میانجی برای کاهش گرایش به قلدری سایبری در دانش‌آموزان با صفات تاریک شخصیتی مورد استفاده قرار گیرد. البته این امر به دانش‌آموزان نیازمند آموزش و تربیتی مناسب برای تقویت سلامت معنوی و کاهش صفات تاریک شخصیتی آنان است (بشیر و همکاران، ۲۰۱۸). از دیدگاه میانجی سلامت معنوی، این افراد با عدم توجه به احساسات دیگران و تلاش برای کنترل آنان، ارتباطات معنوی خود را با خدا و دیگران به خطر می‌اندازند. علاوه بر این، آنها ممکن است در اطرافیان خود احساسات منفی مانند استرس، افسردگی و ناراحتی را ایجاد کنند که باعث کاهش سلامت معنوی آن افراد می‌شود؛ بنابراین، قلدری سایبری به چشم میانجی سلامت معنوی یک اختلال رفتاری است که می‌تواند به دلیل نقصان در روابط اجتماعی و بی‌احترامی به احساسات دیگران، به خطر سلامت معنوی فرد و اطرافیانش بیافتد.

از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به محدود بودن ابزار اندازه‌گیری به پرسشنامه و عدم استفاده از سایر ابزارها است. نتایج حاصله در این پژوهش در مجموع توانستند بخشی از واریانس را تبیین نمایند؛ لذا پیشنهاد می‌شود به منظور تبیین واریانس باقیمانده، پژوهش‌هایی با تمرکز بر سایر عوامل فردی و اجتماعی مؤثر در این زمینه

نیازهای دیگران باشد. این مفهوم به عنوان یکی از عوامل مؤثر در ایجاد قلدری سایبری شناخته شده است. رفتار ماکیاولیسم در فردی که به صورت غیرسالم و نافرمانی از قوانین اخلاقی عمل می‌کند، می‌تواند به استفاده از قدرت و تهدیدات برای خود و رسیدن به هدف خود تبدیل شود. این رفتار در فضای مجازی نیز می‌تواند به شکلی مشابه قلدری سایبری بروز پیدا کند (تریانتوروسفریا و همکاران، ۲۰۲۰). افرادی که اختلال سایکوپاتی دارند، ممکن است به طور مداوم قلدری و تهدید دیگران را تجربه کنند، از جمله در فضای مجازی. با توجه به اینکه سلامت معنوی به معنای تعادل و هماهنگی بین جانب روحی و جسمی فرد است، می‌تواند به عنوان یک عاملی برای کاهش خودشیفتگی، ماکیاولیسم و سایکوپاتی و در نهایت کاهش قلدری سایبری آن‌ها مطرح شود (پاناتیک و همکاران، ۲۰۲۲). افرادی که دارای سلامت معنوی قوی هستند، ممکن است بهترین و جایگاه‌های خود را پیدا کنند و نیازی به انجام فعالیت‌های منفی مانند قلدری سایبری نداشته باشند. همچنین، فرد در صورت داشتن سلامت معنوی، بهترین تصمیمات خود را برای رسیدن به هدف خود اتخاذ می‌کند و در این راه، به دیگران آسیب نمی‌رساند (ارزی، ۲۰۲۰). افرادی که دارای صفات تاریک شخصیت هستند، به طور کلی دارای سطح بالایی از خودخواهی، بی‌احترامی به دیگران، بی‌اعتنایی به احساسات دیگران و عدم توجه به منافع دیگران هستند. این افراد به دنبال قدرت و کنترل بر دیگران هستند و ممکن است به شیوه‌های مختلفی از جمله قلدری سایبری برای کسب قدرت و کنترل بر دیگران بهره بگیرند (آبینایا و نیتایا، ۲۰۲۲). فردی که دارای سلامت معنوی قوی باشد، ممکن است به نحوی پویا و هماهنگ با محیط اطراف خود رفتار کند و از طریق پذیرش ارتباطات مثبت با دیگران، نیاز به ایجاد ارتباطات منفی و قلدری سایبری را نداشته باشد. علاوه بر این، سلامت معنوی می‌تواند یک نقش مهم در کاهش خودشیفتگی و ماکیاولیسم داشته باشد (ویتنی، ۲۰۲۱). سلامت معنوی

صفات سه‌گانه تاریک شخصیت با آزارگری سایبری: مطالعه‌ای میان دانشجویان. *فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی*، ۱۴(۵۴)، ۱-۲۱.

ابراهیمی بجدنی، فریده؛ بنی سی، پریناز. (۱۳۹۹). پیش‌بینی قلدری سایبری بر اساس ویژگی‌های شخصیتی، هوش هیجانی و هوش معنوی در نوجوانان. *پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری*، ۵(۴۷): ۱-۱۶.

بشریپور، سجاده؛ و شفیع، معصومه. (۱۳۹۴). ویژگی روانسنجی نسخه فارسی فرم کوتاه مقیاس سه صفت تاریک شخصیت در دانشجویان. *فصلنامه پژوهش در سلامت روان‌شناختی*، ۹(۱): ۱-۱۳.

بشریپور، سجاده؛ و زردی، بهمن. (۱۳۹۸). خصوصیات روان‌سنجی مقیاس تجربه قلدری- قربانی سایبری در دانش‌آموزان. *روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه*، ۸(۱)، ۴۳-۵۷.

رحیمی، ندا؛ نوحی، عصمت؛ و نخعی، نوذر. (۱۳۹۲). سلامت معنوی و نگرش به معنویت و مراقبت معنوی در دانشجویان پرستاری و مامایی. *نشریه پرستاری ایران*، ۲۶(۸۵): ۵۵-۶۵.

صادقی، لیلا؛ و علیزاده فرد، سوسن. (۱۴۰۱). پیش‌بینی رفتار قلدری دانش‌آموزان بر اساس صفات تاریک شخصیت و چشم‌انداز زمان. *روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه*، ۱۱(۳)، ۵۷-۷۱.

طلائی، مریم؛ و شریفی، سعید. (۱۴۰۰). نقش تعدیل‌گری ویژگی‌های شخصیتی در رابطه همدلی قومی‌فرهنگی و قلدری سایبری. *پژوهش‌های علوم شناختی و رفتاری*، ۱۱(۲): ۴۳-۶۰.

معنوی، طاهره. (۱۳۹۷). رابطه ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولی، خودشیفتگی و جامعه ستیزی) با قلدری دانش‌آموزان پسر دبیرستان‌های اصفهان، سومین کنفرانس ملی *تازه‌های روانشناسی*، اصفهان

هومن، حیدر علی. (۱۳۹۳). مدل یابی معادلات ساختاری با کاربرد نرم افزار لیزرل. تهران: سمت، چاپ اول.

Abinayaa, M., & Nithya, R. (2022). The Role of Cyberbullying in Psychological Distress, Mental Health and Spiritual Health among Adolescents during Pandemic. *Indian Journal of Health & Wellbeing*, 13(2).

Ahangar Ghorbani, Z., Atadokht, A., Moazaz, R., Sepehri Nasab, Z. (2019). The mediating role of impulsivity in the relationship between dark personality traits and cyberbullying: A study

و متغیرهای دیگر صورت گیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود در تحقیقات مشابه بعدی از روش‌های دیگری نظیر مصاحبه نیز استفاده شود و این پژوهش را روی افراد و گروه‌های سنین و موقعیت‌های مکانی مختلف اجرا شود تا نتایج تعمیم‌پذیری بیشتری داشته باشد. به طور کلی پیشنهاد می‌گردد که جهت کاهش گرایش به قلدری سایبری به در فرایند تحصیلی توسط مشاوران و روانشناسان مدارس به نقش عوامل شناختی رفتاری مانند صفات تاریک شخصیتی افراد با زمینه بهره‌گیری از باورهای دینی و معنوی به عنوان عاملی کنترلی جهت بهبود سلامت معنوی در دانش‌آموزان متوسطه اول توجه ویژه شود به این دلیل که با ایجاد تغییرات در میزان صفات تاریک شخصیتی دانش‌آموزان می‌توان شاهد تغییر در کیفیت زندگی تجربه شده آنان در فرایند تحصیلی آنان بود و نهایتاً می‌توان منجر به ایجاد تغییرات در سطح گرایش به قلدری سایبری گردد.

موازن اخلاقی

در این پژوهش موازن اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان پژوهش حاضر بر خود لازم دانستند که از کلیه افرادی که در پژوهش شرکت نمودند، کمال تشکر و سپاس خود را ابراز نماید.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان این پژوهش در طراحی، مفهومی‌سازی، روش‌شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری داده‌ها، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی‌سازی نقش یکسانی داشتند.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

References

آهنگر قربانی، زهره؛ عطادخت، اکبر؛ معزز، رقیه؛ و سپهری نسب، زهرا. (۱۳۹۸). نقش میانجی تکانش‌گری در رابطه

- gender differences*. Personality and Individual Differences, 123, pp 44-49.
- Ebrahimi Bojdani, F., Banisi, P. (2020). Predicting cyberbullying based on personality traits, emotional intelligence and spiritual intelligence in teenagers. *New Advances in Behavioral Sciences*, 5 (47): 1-16
- Erzi, S. (2020). Dark Triad and schadenfreude: Mediating role of moral disengagement and relational aggression. *Personality and Individual Differences*, 157, 109827.
- Gardner, D. H., & Rasmussen, W. (2017). Workplace bullying and relationships with health and performance among a sample of New Zealand veterinarians. *New Zealand veterinary journal*, 1-7.
- Gofin, R., & Avitzour, M. (2012). Traditional versus internet bullying in junior high school students. *Maternal and child health journal*, 16(8), 1625-1635.
- Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2008). Cyberbullying: An exploratory analysis of factors related to offending and victimization. *Deviant behavior*, 29(2), 129-156.
- Homan, H. A. (2014). Modeling of structural equations using Lisrel software. Tehran: SAMT, first edition.
- Janason P. K., & Webster, G. D. (2010). The dirty dozen: a concise measure of the dark trait. *Psychological Assessment*, 22(2), 42-32.
- Jonason, P. K., Webster, G. D., Schmitt, D. P., Li, N. P., & Crysel, L. (2012). The antihero in popular culture: Life history theory and the dark triad personality traits. *Review of General Psychology*, 16(2), 192.
- Jones, D.N; & Paulhus, d.P. (2011).The role of impulsivity in the dark Triad of personality. *Personality & Individual Differences*, 51, 679-682.
- Katz, I., Lemish, D., Cohen, R., & Arden, A. (2019). When parents are inconsistent: Parenting style and adolescents' involvement in cyberbullying. *Journal of Adolescence*, 74, 1-12.
- Llorent, V. J., Diaz-Chaves, A., Zych, I., Twardowska-Staszek, E., & Marín-López, I. (2021). Bullying and Cyberbullying in Spain and Poland, and Their Relation to Social, Emotional and Moral Competencies. *School Mental Health*, 1-13.
- López-Castro, L., & Priegue, D. (2019). Influence of family variables on cyberbullying perpetration and victimization: A systematic literature review. *Social Sciences*, 8(3), 98.
- Machackova, H. (2020). Bystander reactions to cyberbullying and cyberaggression: individual, among college students. *New Psychological Research Quarterly*, 14(54), 1-21.
- Antoniadou, N., Kokkinos, C.M., & Markos, A. (2016). Development, construct validation and measurement invariance of the Greek cyberbullying/victimization experiences questionnaire(CBVEQ-G). *Computers in Human Behavior*, 65, 380-390.
- Asih, S. R. (2023). The Dark Triad Personality in Relation to Cyberbullying: The Role of Self-Esteem as a Mediator [Hubungan Kepribadian Dark Triad dan Cyberbullying: Peran Self-Esteem Sebagai Mediator]. *ANIMA Indonesian Psychological Journal*, 38(1), 038104-038104.
- Balakrishnan, V., Khan, S., Fernandez, T., & Arabnia, H. R. (2019). Cyberbullying detection on twitter using Big Five and Dark Triad features. *Personality and individual differences*, 141, 252-257.
- Bashar, F. R., Vahedian-Azimi, A., Salesi, M., Hajiesmaeili, M., Shojaei, S., Farzanegan, B.,... & MORZAK Collaborative. (2018). Spiritual health and outcomes in Muslim ICU patients: A nationwide cross-sectional study. *Journal of religion and health*, 57, 2241-2257.
- Basharpour, S., & Shafiei, M. (2015). The psychometric properties of the Persian version of the short form of the three dark personality traits scale in students. *Psychological Health Research Quarterly*, 9 (1): 1-13.
- Basharpour, S., & Zardi, B. (2019). Psychometric properties of the cyberbullying-victim experience scale in students. *School Psychology*, 8(1), 43-57.
- Black, S., Weinles, D., & Washington, E. (2010). Victim strategies to stop bullying. *Youth violence and juvenile justice*, 8(2), 138-147.
- Broll, R., & Reynolds, D. (2021). Parental Responsibility, Blameworthiness, and Bullying: Parenting Style and Adolescents' Experiences With Traditional Bullying and Cyberbullying. *Criminal Justice Policy Review*, 32(5), 447-468.
- Chiang, Y. C., Lee, H. C., Chu, T. L., Han, C. Y., & Hsiao, Y. C. (2016). The impact of nurses' spiritual health on their attitudes toward spiritual care, professional commitment, and caring. *Nursing outlook*, 64(3), 215-224.
- Damirovich, M. R., Ibragimovich, T. I., & Sattarovich, A. U. (2022). The role of spiritual and educational events in promoting the ideas of religious tolerance and international health. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(1), 970-972.
- Dinic, M. B., wertag, A. (2018). *Effects of dark Triad and HEXACO traits on reactive/proactive aggression: Exploring the*

- midwifery students. *Iranian Nursing Journal*, 26 (85): 55-65.
- Sadeghi, L., & Alizadeh Fard, S. (2022). Prediction of students' bullying behavior based on dark personality traits and time perspective. *School Psychology*, 11(3), 57-71.
- Schade, E. C., Voracek, M., & Tran, U. S. (2021). The nexus of the dark triad personality traits with cyberbullying, empathy, and emotional intelligence: a structural-equation modeling approach. *Frontiers in psychology*, 12, 659282.
- Talaei, M., & Sharifi, S. (2021). The moderating role of personality traits in the relationship between ethnocultural empathy and cyberbullying. *Cognitive and Behavioral Science Research*, 11(2), 43-60.
- Triantoro Safaria, F. L., Purwandari, E., Ratnaningsih, E. Z., Khairani, M., Saputra, N. E., Rahmawati, E. I.,... & Miftahuddin, M. (2020). The role of dark triad personality on cyberbullying: Is it still a problem. *International Journal of Scientific & Technology Research*, 9(2), 4256-4260.
- Whitney, D. S. (2021). *Ten questions to diagnose your spiritual health*. NavPress.
- Widayanti, T., Hakim, N., & Rahayu, B. A. (2022). Adolescent Spiritual Health Is Related To Bullying Behavior. *Journal of Pharmaceutical Negative Results*, 2303-2309.
- Zhong, H., Miller, D. J., & Squicciarini, A. (2019). Flexible inference for cyberbully incident detection. In *Machine Learning and Knowledge Discovery in Databases: European Conference, ECML PKDD 2018, Dublin, Ireland, September 10–14, 2018, Proceedings, Part III 18* (pp. 356-371). Springer International Publishing.
- contextual, and social factors. *Current opinion in psychology*, 36, 130-134.
- Mahmood, S. E. (2020). Spiritual health strategies for the COVID-19 pandemic. *Letter to Editor, RHiME*, 7, 163-164.
- Manavi, T. (2018). The relationship between dark personality traits (Machiavelli, narcissism, and antisociality) with bullying among male high school students in Isfahan, the third national conference on psychology news, Isfahan
- Marín-López, I., Zych, I., Ortega-Ruiz, R., Hunter, S. C., & Llorent, V. J. (2020). Relations among online emotional content use, social and emotional competencies and cyberbullying. *Children and Youth Services Review*, 108, 104647.
- Moor, L., & Anderson, J. R. (2019). A systematic literature review of the relationship between dark personality traits and antisocial online behaviours. *Personality and individual differences*, 144, 40-55.
- O'Leary, T. K., Stowell, E., Sackitey, D., Yun, H. S., Wright, D., Paasche-Orlow, M.,... & Parker, A. G. (2022). Church after Sunday: Supporting everyday well-being through techno-spiritual health interventions. *Interactions*, 29(4), 90-93.
- Paloutzian, R. F., & Ellison, C. W. (1982). Loneliness of life. In L. A. Peplau & D. Perlman (Eds.). *Loneliness: A sourcebook of current theory, research, and therapy* (pp. 224-237). New York: Wiley Inter science.
- PANATIK, S. A., RAOF, N. N. A., NORDIN, N. A., YUSOF, J., & SHAHRIN, R. (2022). Effect of Dark Triad Personality on Cyberbullying Behavior among Malaysian University Students. *The Eurasia Proceedings of Educational and Social Sciences*, 25, 26-44.
- Patchin, J. W., & Hinduja, S. (2011). Traditional and nontraditional bullying among youth: A test of general strain theory. *Youth & Society*, 43(2), 727-751.
- Paulhus, D. L., Curtis, S. R., & Jones, D. N. (2018). Aggression as a trait: The Dark Tetrad alternative. *Current opinion in psychology*, 19, 88-92.
- Quinto, R. M., De Vincenzo, F., Graceffa, D., Bonifati, C., Innamorati, M., & Iani, L. (2022). The Relationship between Alexithymia and Mental Health Is Fully Mediated by Anxiety and Depression in Patients with Psoriasis. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19 (6), 3649.
- Rahimi, N., Nohi, E., & Nakhaee, N. (2013). Spiritual health and attitude towards spirituality and spiritual care in nursing and